

**Orhuso konvencijos nuostatų taikymas Bendrijos institucijoms ir organams
***II**

Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (6273/2/2005 – C6-0297/2005 – 2003/0242(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos bendrąją poziciją (6273/2/2005 – C6-0297/2005),
 - atsižvelgdamas į savo poziciją per pirmąjį svarstymą¹ dėl Komisijos pasiūlymo Europos Parlamentui ir Tarybai (KOM(2003)0622)²,
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 62 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto rekomendacijas antrajam svarstymui (A6-0381/2005),
1. pritaria bendrajai pozicijai su pakeitimais;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

¹ OL C 103 E, 2004 4 29, p. 612.

² Dar neskelbta OL.

Europos Parlamento pozicija priimta per antrąjį svarstymą 2006 m. sausio 18 d. siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ¹,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ²,

kadangi:

- (1) Bendrijos teisės aktais aplinkosaugos srityje siekiama *inter alia* padėti išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, *skatinti tvariąją plėtrą* ir saugoti žmonių sveikatą.

¹ OL C 117, 2004 4 30, p. 52.

² 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento *pozicija* (OL C 103 E, 2004 4 29, p. 612), 2005 m. liepos 18 d. Tarybos bendroji *pozicija* (OL C 264 E, 2005 10 25, p. 18) ir 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento *pozicija*.

- (2) Šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje ¹ pabrėžiama, kaip svarbu teikti pakankamai informacijos apie aplinką ir sudaryti veiksmingas galimybes visuomenei dalyvauti priimant sprendimus aplinkos klausimais, taip didinant atskaitomybę ir skaidrumą priimant sprendimus bei prisidedant prie visuomenės informuotumo ir paramos priimtiems sprendimams. Šioje programoje, kaip ir ankstesnėse ², skatinama veiksmingiau įgyvendinti ir taikyti Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktus, įskaitant Bendrijos taisykles bei veiksmus prieš Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimus.
- (3) 1998 m. birželio 25 d. Bendrija pasirašė Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (JTEEK) Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau – Orhuso konvencija). 2005 m. vasario 17 d. Bendrija patvirtino Orhuso konvenciją. Bendrijos teisės nuostatos turėtų atitikti tą Konvenciją.
- (4) Bendrija jau priėmė teisės aktus, kurie toliau plėtojami bei padeda siekti Orhuso konvencijoje nustatytų tikslų. Reikėtų nustatyti, kad Konvencijos reikalavimai būtų taikomi Bendrijos institucijoms ir organams.
- (5) Tris Orhuso konvencijoje numatytus ramsčius, t.y. teisę gauti informaciją, visuomenės dalyvavimą priimant sprendimus ir teisę kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, reikia reglamentuoti viename teisės akte ir nustatyti bendras nuostatas dėl tikslų ir sąvokų apibrėžimų. Tai padėtų racionalizuoti teisės aktus ir didinti Bendrijos institucijų ir organų priimtų įgyvendinimo priemonių skaidrumą.
- (6) Bendras principas yra toks, kad teisės, kurias garantuoja trys Orhuso konvencijos ramsčiai, yra taikomos nediskriminuojant dėl pilietybės, tautybės ar nuolatinės gyvenamosios vietos.

¹ 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1600/2002/EB, nustatantis šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą (OL L 242, 2002 9 10, p. 1).

² Ketvirtoji Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programa (OL C 328, 1987 12 7, p. 1), Penktoji Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programa (OL C 138, 1993 5 17, p. 1).

- (7) Orhuso konvencija apibrėžia valdžios institucijas plačiąja prasme, remiantis pagrindine koncepcija, jog vykdančios valdžios funkcijas turi būti užtikrintos asmenų ir jų organizacijų teisės. Todėl reikia, kad į reglamento taikymo sritį patenkančios Bendrijos institucijos ir organai būtų apibrėžti tiek plačiąja, tiek funkcinė prasme. Laikantis Orhuso konvencijos, ji gali būti netaikoma Bendrijos institucijoms ir organams, jiems vykdančioms teismines ar teisėkūros funkcijas. Tačiau siekiant nuoseklumo su 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹ nuostatos dėl teisės gauti informaciją apie aplinką turėtų būti taikomos institucijoms ir organams, vykdančioms teisėkūros funkcijas.
- (8) Šiame reglamente informacijos apie aplinką sąvokos apibrėžimas apima bet kokia forma pateiktą informaciją apie aplinkos būklę. Šios sąvokos **apibrėžimas buvo** suderintas su 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką² priimtu apibrėžimu **ir apima Bendrijos teisės pažeidimo atveju taikomų procedūrų eigos stadiją**. „Dokumento“ sąvokos apibrėžimas, pateiktas Reglamente (EB) Nr. 1049/2001, apima informaciją apie aplinką, kaip apibrėžta šiame reglamente.
- (9) Reikia, kad šiame reglamente būtų pateiktas „planų ir programų“ sąvokos apibrėžimas atsižvelgiant į Orhuso konvencijos nuostatas, kuris atitiktų požiūrį į valstybių narių įsipareigojimus pagal galiojančią EB teisę. „Su aplinka susiję planai ir programos“ turėtų būti apibrėžti atsižvelgiant į tai, kaip jie gali prisidėti arba būti reikšmingi įgyvendinant Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslus **ir prioritetus**. Šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje dešimčiai metų nuo 2002 m. liepos 22 d. nustatomi Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslai bei jiems įgyvendinti suplanuoti veiksmai. Šiai programai pasibaigus, turėtų būti priimta tolesnė aplinkosaugos veiksmų programa.

¹ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

² OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

- (10) Atsižvelgiant į tai, kad aplinkos apsaugos teisė nuolat plėtojama, jos sąvokos apibrėžime reikėtų nurodyti Sutartyje išdėstytus Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslus.
- (11) Turėtų būti leidžiama vidaus tvarka peržiūrėti individualiai taikomus administracinius aktus tais atvejais, kai jie yra teisiškai įpareigojantys ir turi išorinį poveikį. Taip pat reikėtų reglamentuoti neveikimą, kai aplinkos apsaugos teisės aktuose numatyta pareiga priimti administracinį aktą. Kadangi galima neįtraukti Bendrijos institucijų ar organų aktų, priimtų jiems vykdant teismines ar teisėkūros funkcijas, tas pats turėtų būti taikoma kitoms tyrimo procedūroms, kai Bendrijos institucija ar organas vykdo administracinės peržiūros funkcijas pagal Sutarties nuostatas.
- (12) Orhuso konvencijoje raginama užtikrinti teisę visuomenei gauti informaciją apie aplinką pateikus prašymą arba į Konvencijos taikymo sritį patenkančioms institucijoms aktyviai platinant informaciją. Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 taikomas Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai bei agentūroms ir panašioms organams, įsteigtiems Bendrijos teisės aktu. Jame šioms institucijoms numatomos taisyklės, didžiąja dalimi atitinkančios nustatytąsias Orhuso konvencijoje. Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymą būtina išplėsti visoms kitoms Bendrijos institucijoms ir organams.
- (13) Tais atvejais, kai Orhuso konvencijoje yra nuostatų, kurių visiškai arba iš dalies nėra Reglamente (EB) Nr. 1049/2001, tokias nuostatas, visų pirma dėl informacijos apie aplinką rinkimo ir platinimo, būtina numatyti.
- (14) Tam, kad visuomenės teisė gauti informaciją apie aplinką būtų veiksminga, svarbiausia, kad tokia informacija būtų kokybiška. Todėl reikia nustatyti taisykles, įpareigojančias Bendrijos institucijas ir organus užtikrinti informacijos kokybę.

- (15) ***Taisyklių dėl teisės gauti informaciją apie aplinką išimčių atveju, atitinkamos Direktyvos 2003/4/EB nuostatos taip pat turėtų būti taikomos Bendrijos institucijoms ir organams.*** Atsisakymo suteikti informaciją pagrindai teisės gauti informaciją apie aplinką atveju turėtų būti aiškinami ribojančiai, atsižvelgiant į visuomenės interesą, patenkintą atskleidus informaciją, ir į tai, ar prašoma informacija yra susijusi su dujų ar teršalų išmetimu į ***aplinką.***
- (16) Vadovaujantis 1998 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 2119/98/EB dėl užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros ir kontrolės tinklo Bendrijoje sukūrimo ¹, jau sukurtas Bendrijos tinklas, kurio tikslas – padedant Komisijai skatinti valstybių narių bendradarbiavimą ir tarpusavio koordinavimą siekiant gerinti kai kurių užkrečiamųjų ligų prevenciją ir kontrolę Bendrijoje. 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1786/2002/EB ² buvo priimta Bendrijos veikslių visuomenės sveikatos srityje programa, papildanti nacionalinę politiką. Siekiami tikslai, kurie yra šios programos sudedamosios dalys, – suteikti geresnę informaciją ir žinias siekiant gerinti visuomenės sveikatą bei stiprinti gebėjimus greitai ir koordinuotai reaguoti į sveikatai kylančią grėsmę – taip pat visiškai atitinka Orhuso konvencijos reikalavimus. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nepažeidžiant Sprendimo Nr. 2119/98/EB ir Sprendimo Nr. 1786/2002/EB.
- (17) Orhuso konvencija reikalauja, kad Šalys parengtų nuostatas, leidžiančias visuomenei dalyvauti rengiant su aplinka susijusius planus bei programas. Tokiose nuostatose turėtų būti nustatyti pagrįsti laiko terminai informuoti visuomenę apie svarstomo su aplinka susijusio sprendimo priėmimą. Kad visuomenės dalyvavimas būtų veiksmingas, ji turi pradėti dalyvauti pradiniam etape, kai yra visos galimybės svarstyti įvairius variantus. Bendrijos institucijos ir organai, priimdami nuostatas dėl visuomenės dalyvavimo, turėtų nurodyti tą visuomenės dalį, kuri gali dalyvauti.

¹ OL L 268, 1998 10 3, p. 1. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

² OL L 271, 2002 10 9, p. 1. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 786/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 7).

- (18) Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalis numato galimybę teismo arba kita pakartotinio nagrinėjimo tvarka kreiptis dėl privačių asmenų arba valdžios institucijų veiksmų arba neveikimo, pažeidžiančių su aplinka susijusių teisės aktų nuostatas, užginčijimo. Nuostatos dėl teisės kreiptis į teismus turėtų atitikti Sutartį. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas tik valdžios institucijų aktams ir neveikimui.
- (19) Kad būtų užtikrintos tinkamos ir veiksmingos teisių gynimo priemonės, įskaitant teisių gynimą Europos Bendrijų Teisingumo Teisme pagal atitinkamas Sutarties nuostatas, reikėtų, kad ginčijamą aktą priėmusiai ar įtariamo administracinio neveikimo atveju – akto, kurį turėjo priimti, nepriėmusiai Bendrijos institucijai ar organui būtų suteikta galimybė persvarstyti savo ankstesnį sprendimą arba neveikimo atveju – priimti aktą.
- (20) Aplinkos apsaugos srityje veikiančios nevyriausybinės organizacijos, atitinkančios tam tikrus kriterijus, visų pirma siekiant užtikrinti, kad jos būtų nepriklausomos **teisės aktų besilaikančios** organizacijos, kurių svarbiausias tikslas yra skatinti aplinkos apsaugą, turėtų turėti teisę Bendrijos lygiu prašyti Bendrijos institucijos ar organo pagal aplinkos apsaugos teisę priimtų aktų ar neveikimo peržiūros vidaus tvarka, kad tokia institucija ar organas persvarstytų savo atitinkamą aktą ar neveikimą.
- (21) Kai ankstesni prašymai dėl peržiūros vidaus tvarka nebuvo patenkinti, suinteresuota nevyriausybinė organizacija turėtų galėti kreiptis į Teisingumo Teismą pagal atitinkamas Sutarties nuostatas.
- (22) Šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir atspindėtų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 37 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis Tikslas

1. Šio reglamento tikslas – prisidėti prie įsipareigojimų, kylančių iš JTEEK Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau – Orhuso konvencija), įgyvendinimo, nustatant taisykles dėl Konvencijos nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams, visų pirma:

- a) užtikrinant visuomenės teisę gauti Bendrijos institucijų ar organų turimą informaciją apie aplinką, kurią pastarieji gauna ar parengia, ir nustatant naudojimosi šia teise pagrindines sąlygas bei praktines priemones;
- b) užtikrinant, kad informacija apie aplinką palaipsniui būtų pateikiama ir platinama visuomenei, siekiant, jog ji būtų kuo plačiau sistemaiškai prieinama ir platinama. Tuo tikslu, jei įmanoma, visų pirma turi būti skatinamas kompiuterinių telekomunikacijų ir (arba) elektroninių technologijų naudojimas;
- c) numatant visuomenės dalyvavimą rengiant su aplinka susijusius *planus, programas ir politikos kryptis*;
- d) Bendrijos lygiu suteikiant teisę kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais šiame reglamente nustatytais sąlygomis.

2. Bendrijos institucijos ir organai taikydami šio reglamento nuostatas stengiasi padėti ir teikti patarimus visuomenei, kad ji galėtų gauti informaciją, taip pat kad visuomenei būtų sudarytos sąlygos dalyvauti priimant sprendimus bei kad ji galėtų kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais.

2 straipsnis Sąvokų apibrėžimai

1. Šiame reglamente:
 - a) „Pareiškėjas“ – tai informacijos apie aplinką prašantis fizinis arba juridinis asmuo;
 - b) „Visuomenė“ – tai vienas arba keli fiziniai arba juridiniai asmenys ir jų asociacijos, organizacijos ar grupės;
 - c) „Bendrijos institucija ar organas“ – tai Sutartimi arba ja remiantis įsteigta vieša institucija, organas, tarnyba ar agentūra, išskyrus kai ji vykdo teismines ar teisėkūros funkcijas. Tačiau nuostatos pagal II antraštinę dalį taikomos Bendrijos institucijoms ir organams, vykdančioms teisėkūros funkcijas;
 - d) „Informacija apie aplinką“ – tai rašytinės, vaizdinės, garso, elektroninės arba kitokios materialios formos informacija apie:
 - i) aplinkos elementų, tokių kaip oro ir atmosferos, vandens, dirvos, žemės, kraštovaizdžio ir gamtinių vietovių, įskaitant pelkes, pakrantės ir jūrų zonas, biologinės įvairovės ir jos komponentų, įskaitant ir genetiškai modifikuotus organizmus, būklę ir šių elementų sąveiką;
 - ii) veiksnius, tokius kaip medžiagos, energija, triukšmas, radiacija arba atliekos, įskaitant radioaktyvias atliekas, dujas ar teršalus, išleidimus ir kitus išmetimus į aplinką, darančius arba galinčius daryti įtaką i punkte nurodytiems aplinkos elementams;

- iii) priemonės (įskaitant administracines priemones), tokias kaip politikos kryptys, teisės aktai, planai, programos, susitarimai aplinkosaugos srityje ir veiksmai, darantys arba galintys daryti įtaką i ir ii punktuose nurodytiems elementams ir veiksniams, bei šiems elementams apsaugoti sukurtas priemonės ar veiklą;
 - iv) ataskaitas apie aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimą;
 - v) ***Bendrijos teisės pažeidimo atveju taikomų procedūrų eigos stadiją;***
 - vi) išlaidų ir gautos naudos bei kitas ekonomines analizes bei prielaidas, naudojamas vykdant iii punkte nurodytas priemones ir veiksmus; ir
 - vii) žmonių sveikatos ir saugumo būklę, įskaitant atitinkamais atvejais maisto grandinės užteršimą, žmonių gyvenimo sąlygas, kultūros objektus ir statinius tiek, kiek jiems daro ar gali daryti įtaką i punkte nurodytų aplinkos elementų būklė arba ii ir iii punktuose nurodyti dalykai per šiuos elementus.
- e) „Su aplinka susiję planai ir programos“ – tai planai ir programos,
- i) kuriuos turi paruošti, ***finansuoti*** ir atitinkamais atvejais priimti Bendrijos institucija ar organas;
 - ii) kurie numatyti įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis; ir
 - iii) kurie padeda ar gali būti reikšmingi siekiant Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslų, pavyzdžiui, nustatytų Šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje ar vėlesnėse bendrosiose aplinkosaugos veiksmų programose.

Bendrosios aplinkosaugos veiksmų programos taip pat yra laikomos su aplinka susijusiais planais ir programomis.

Ši sąvoka neapima **finansinių ar** biudžeto srities planų ir programų, t. y. tų, kurie nustato, kaip turėtų būti finansuojami konkretūs projektai ar veiksmai, arba tų, kurie susiję su siūlomais metiniais biudžetais arba, taip pat Bendrijos institucijos ar organo vidaus darbo programų, arba ekstremalių situacijų valdymo planų ir programų, skirtų tik civilinei saugai.

- f) „Aplinkos apsaugos teisė“ – tai Bendrijos teisės aktai, kurie, nepriklausomai nuo teisinio pagrindo, prisideda siekiant Sutartyje išdėstytų Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslų: išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, saugoti žmonių sveikatą ir protingai bei racionaliai naudoti gamtos išteklius, remti tarptautinio lygio priemonės, skirtas **vietos**, regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti;
- g) „Administracinis aktas“ – tai Bendrijos institucijos ar organo priimta individualiai taikoma priemonė pagal aplinkos apsaugos teisę, kuri yra teisiškai įpareigojanti ir turi išorinį poveikį;
- h) „Administracinis neveikimas“ – tai g punkte apibrėžto administracinio akto, kurį turi priimti Bendrijos institucija ar organas, nepriėmimas.

2. Administraciniai aktai ir administracinis neveikimas neapima priemonių, kurių imasi Bendrijos institucija arba organas, vykdamas administracinės peržiūros organo funkcijas, arba jo neveikimo, pavyzdžiui, pagal:

- a) Sutarties 81, 82, 86 ir 87 straipsnius (konkurencijos taisyklės);
- b) Sutarties 226 ir 228 straipsnius (pažeidimo procedūra);
- c) Sutarties 195 straipsnį (Ombudsmeno vykdomas nagrinėjimas);
- d) Sutarties 280 straipsnį (OLAF vykdomas nagrinėjimas).

II ANTRAŠTINĖ DALIS TEISĖ GAUTI INFORMACIJĄ APIE APLINKĄ

3 straipsnis Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymas

Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 taikomas bet kokiam pareiškėjo prašymui susipažinti su Bendrijos institucijų ir organų turima informacija apie aplinką, nediskriminuojant dėl jo pilietybės, tautybės ar nuolatinės gyvenamosios vietos, o juridinio asmens atveju – nediskriminuojant dėl jo registruotos buveinės ar pagrindinės veiklos vietos.

Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 naudojamas terminas „institucija“ šiame reglamente suprantamas kaip „Bendrijos institucija ar organas“.

4 straipsnis Informacijos apie aplinką rinkimas ir platinimas

1. Bendrijos institucijos ir organai su jų funkcijomis susijusių ir jų turimą informaciją apie aplinką parengia taip, kad ją būtų galima aktyviai ir sistemiškai platinti visuomenei, ypač kompiuterinių telekomunikacijų ir (arba) elektroninių technologijų priemonėmis pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 11 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 12 straipsnį. Jie šią informaciją apie aplinką palaipsniui pateikia elektroninėse duomenų bazėse, kurios yra lengvai prieinamos visuomenei viešaisiais telekomunikacijų tinklais. Tuo tikslu jie pateikia savo turimą informaciją apie aplinką duomenų bazėse ir aprūpina jas reikalinga paieškos pagalba ir kita programine įranga, skirta padėti visuomenei rasti jai reikalingą informaciją.

Į kompiuterinių telekomunikacijų ir (arba) elektroninių technologijų priemonėmis prieinamą informaciją nereikia įtraukti iki šio reglamento įsigaliojimo surinktos informacijos, nebent ji jau yra turima elektronine forma. ***Jei taip nėra, turi būti aiškiai nurodyta, kur šią informaciją galima rasti ir kaip ją gauti.***

Bendrijos institucijos ir organai deda reikiamas pastangas, kad jų turima informacija apie aplinką būtų laikoma tokia forma arba tokiame formate, kurį iš karto galima atkurti ir gauti kompiuterinių telekomunikacijų arba kitomis elektroninėmis priemonėmis.

2. Skelbtina ir platintina informacija apie aplinką turi būti atitinkamai atnaujinama. Be Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 12 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų dokumentų, duomenų bazėse ar registruose turi būti pateikiami:

- a) aplinkosaugos arba su aplinkosauga susijusių tarptautinių sutarčių, konvencijų arba susitarimų bei Bendrijos teisės aktų tekstai ir su aplinka susijusių politikos sričių, planų ir programų tekstai;
- b) a punkte nurodytų dokumentų įgyvendinimo pažangos ataskaitos, kai Bendrijos institucijos arba organai jas parengia ar saugo elektronine forma;
- c) ***Bendrijos teisės pažeidimo atveju taikomų procedūrų eigos stadija;***
- d) 4 dalyje nurodytos aplinkos būklės ataskaitos;
- e) duomenys, gauti stebint veiklą, darančią arba galinčią daryti įtaką aplinkai, arba tokių duomenų santraukos;
- f) leidimai, darantys reikšmingą įtaką aplinkai, ir susitarimai aplinkosaugos srityje arba nuoroda, kur galima kreiptis dėl tokios informacijos arba ją rasti;
- g) poveikio aplinkai studijos ir su aplinkos elementais susiję rizikos įvertinimai arba nuoroda, kur galima kreiptis dėl tokios informacijos arba ją rasti.

3. Atitinkamais atvejais Bendrijos institucijos ir organai gali įvykdyti 1 ir 2 dalies reikalavimus pateikdami nuorodas į interneto puslapius, kuriuose galima rasti informaciją.

4. Komisija užtikrina, kad reguliariai, ne rečiau kaip kas ketveri metai, būtų skelbiama ir platinama ataskaita apie aplinkos būklę, įskaitant informaciją apie aplinkos kokybę ir poveikį aplinkai.

5 straipsnis
Informacijos apie aplinką kokybė

1. Bendrijos institucijos ir organai savo įgaliojimų ribose užtikrina, kad jų *arba jų vardu* surinkta informacija būtų naujausia, tiksli ir palyginama.
2. Bendrijos institucijos ir organai, pareiškėjui paprašius, praneša, kur galima rasti informaciją, jei ji yra, apie informacijai rinkti naudojamą matavimo tvarką, įskaitant analizės metodus, bandinių ėmimą ir bandinių parengimą arba nurodo naudotą standartizuotą procedūrą.

6 straipsnis
Išimčių taikymas prašymams susipažinti
su informacija apie aplinką

1. ***Bendrijos institucijos ir organai gali neleisti susipažinti su informacija apie aplinką arba nuspręsti neplatinti informacijos tik vadovaudamiesi viena iš išimčių, numatytų Direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnyje arba šio straipsnio 2 dalyje.***
2. Be Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje nustatytų išimčių, Bendrijos institucijos ir organai gali atsisakyti suteikti informaciją apie aplinką, jei jos atskleidimas neigiamai paveiktų aplinkos, su kuria ta informacija susijusi, apsaugą, pavyzdžiui, retų rūšių reprodukcijos vietų *apsaugą*.

7 straipsnis
Prašymai gauti informaciją apie aplinką,
kurios Bendrijos institucija ar organas neturi

Kai Bendrijos institucija ar organas gauna prašymą susipažinti su informacija apie aplinką ir ta Bendrijos institucija ar organas neturi tokios informacijos, jis kiek įmanoma greičiau, **bet ne vėliau kaip per 15 darbo dienų**, praneša pareiškėjui apie Bendrijos instituciją, organą ar valdžios instituciją, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/4/EB, į kurią, jo manymu, galima kreiptis siekiant gauti prašomą informaciją, arba prašymą perduoda atitinkamai Bendrijos institucijai, organui ar valdžios institucijai ir apie tai praneša pareiškėjui.

8 straipsnis
Mokesčiai

Bendrijos institucijos ir organai, kuriems netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001, kai netaikomas to reglamento 10 straipsnis, gali nustatyti pagrįstą mokestį už informacijos pateikimą. Jie skelbia ir pateikia pareiškėjams mokesčių, kurie gali būti imami, sąrašą, nurodydami sąlygas, kuriomis jie gali būti imami ar nuo jų atleidžiama, ir kokiais atvejais informacija pateikiama tik iš anksto sumokėjus tokį mokestį.

9 straipsnis
Bendradarbiavimas

Iškilus neišvengiamai grėsmei žmonių sveikatai **ir gyvybei** arba aplinkai, kuri atsiranda dėl žmonių veiklos arba gamtinių priežasčių, Bendrijos institucijos ir organai, paprašius valdžios institucijoms, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/4/EB, bendradarbiauja su tomis valdžios institucijomis ir joms padeda, kad pastarosios galėtų iš karto nedelsdamos išplatinti visuomenei, kuri gali būti paveikta, visą informaciją apie aplinką, kuri galėtų suteikti galimybę visuomenei imtis priemonių išvengti dėl grėsmės kylančios žalos ar ją **minimizuoti**, jei tokią informaciją turi Bendrijos institucijos ir organai bei (arba) tos valdžios institucijos arba ji turima jų vardu.

Pirmoji pastraipa taikoma nepažeidžiant Bendrijos teisės aktuose, ypač Sprendime Nr. 2119/98/EB ir Sprendime Nr. 1786/2002/EB, nustatytų konkrečių įsipareigojimų.

III ANTRAŠTINĖ DALIS
VISUOMENĖS DALYVAVIMAS RENGIANČIAMS SU APLINKA SUSIJUSIAMS **PLANAMS,**
PROGRAMAMS IR POLITIKOS KRYPTIMS

10 straipsnis

1. *Rengiant, keičiant arba persvarstant su aplinka susijusį planą, programą arba politikos kryptį, Bendrijos institucijos ir organai apie tai informuoja visuomenės narius, paskelbdami viešą pranešimą arba kitomis atitinkamomis priemonėmis, tokiomis kaip elektroninės visuomenės informavimo priemonės. Ta informaciją, jei įmanoma, apima pasiūlymo projektą ir informaciją apie aplinką arba vertinimą, susijusį su rengiamu planu, programa arba politikos kryptimi.*
2. *Bendrijos institucija arba organas, rengiantis, keičiantis arba persvarstantis su aplinka susijusį planą, programą arba politiką, informuoja visuomenės narius apie praktinę dalyvavimo tvarką ir ypač apie Bendrijos institucijos arba organo administracinę žinybą, iš kurios gali būti gauta atitinkama informacija ir kuriai gali būti pateiktos pastabos arba klausimai, bei apie pastabų pateikimo terminą.*
3. *Bendrijos institucijos ir organai numato praktinę tvarką, kad visuomenės nariai galėtų anksti pareikšti pastabas ir nuomonę prieš priimančią sprendimus dėl plano, programos arba politikos. Priklausomai nuo plano, programos arba politikos krypties pobūdžio, visuomenės nariams suteikiama galimybė teikti pastabas įvairiais jų rengimo, keitimo ar persvarstymo etapais.*

Tokia praktinė tvarka apimprotingus skirtingų etapų terminus, suteikiant pakankamai laiko informuoti visuomenės narius ir jiems pasirengti ir veiksmingai dalyvauti priimant sprendimus aplinkos klausimais. Paprastai kai konsultacijos dėl su aplinka susijusio plano, programos arba politikos vykdomos raštu, pasabų gavimui skiriamas aštuonių savaičių terminas. Jeigu organizuojami susitikimai ar klausymai, apie juos informuojama iš anksto, ne vėliau kaip prieš aštuonias savaites. Terminai gali būti sutrumpinami skubiais atvejais arba kai visuomenės nariai jau turėjo galimybę pateikti pastabas dėl svarstomo plano, programos ar politikos krypties.

11 straipsnis
Viešo dalyvavimo rezultatai

Priimdamos sprendimą dėl su aplinka susijusio plano, programos arba politikos krypties, Bendrijos institucijos ir organai deramai atsižvelgia į visuomenės dalyvavimo proceso rezultatus.

Bendrijos institucijos ir organai informuoja visuomenę apie planą, programą arba politikos kryptį, taip pat jų tekstą bei apie priežastis ir argumentus, kuriais grindžiamas sprendimas, taip pat pateikia informaciją apie visuomenės dalyvavimo procesą.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS
VIDAUS PERŽIŪRA IR TEISĖ KREIPTIS Į TEISMUS

12 straipsnis
Prašymas peržiūrėti administracinius aktus vidaus tvarka

1. Bet kuri nevyriausybinė organizacija, atitinkanti 13 straipsnyje nustatytus kriterijus, turi teisę pateikti prašymą dėl vidaus peržiūros Bendrijos institucijai ar organui, priėmusiam administracinį aktą pagal aplinkos apsaugos teisę arba įtariamo administracinio neveikimo atveju – tam, kuris turėjo priimti tokį aktą.

Toks prašymas pateikiamas raštu ir ne vėliau kaip per **aštuonias** savaites po vėliausios iš šių datų – administracinio akto priėmimo, pranešimo apie jį ar jo paskelbimo datos, arba įtariamo neveikimo atveju – ne vėliau kaip per **aštuonias** savaites nuo tos dienos, kai buvo paprašyta priimti administracinį aktą. Prašyme nurodomi peržiūros pagrindai.

2. 1 dalyje nurodyta Bendrijos institucija arba organas apsversto kiekvieną tokį prašymą, išskyrus jei prašymas yra aiškiai nepagrįstas. Savo sprendimo motyvus Bendrijos institucija ar organas nurodo atsakyme, kuris pateikiamas raštu kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per dvylika savaičių nuo prašymo gavimo.

3. Kai Bendrijos institucija ar organas negali imtis veiksmų 2 dalyje nustatyta tvarka, nors deramai to siekia, jis kuo greičiau ir ne vėliau kaip per toje dalyje nurodytą terminą informuoja prašymą pateikusių nevyriausybinę organizaciją apie savo neveikimo priežastis ir kada jis planuoja imtis veiksmų.

Bet kokių atveju Bendrijos institucija ar organas imasi veiksmų per aštuoniolika savaičių nuo prašymo gavimo.

13 straipsnis

Teisės įgijimo Bendrijoje kriterijai

1. Nevyriausybinė organizacija turi teisę pateikti prašymą dėl vidaus peržiūros pagal *12 straipsnį*, jeigu:

- a) ji yra savarankiškas **teisės aktų besilaikantis** pelno nesiekiantis juridinis asmuo pagal valstybės narės nacionalinę teisę ar praktiką;
- b) svarbiausias jos nurodomas tikslas – skatinti aplinkos apsaugą pagal aplinkos apsaugos teisę **ir (arba) skatinti tvariąją plėtrą**;

- c) ji veikia daugiau kaip dvejus metus ir aktyviai siekia savo tikslo, kaip nurodyta b punkte;
 - d) klausimas, dėl kurio pateiktas prašymas dėl vidaus peržiūros, priskirtinas jos tikslui ir veiklos sričiai;
2. Komisija priima nuostatas, reikalingas užtikrinti nuoseklų ir skaidrų 1 dalyje minėtų kriterijų taikymą.

14 straipsnis
Nagrinėjimas Teisingumo Teisme

1. Nevyriausybinė organizacija, pateikusi prašymą dėl vidaus peržiūros pagal *12 straipsnį*, gali pradėti teisminį procesą Teisingumo Teisme pagal atitinkamas Sutarties nuostatas.
2. Kai Bendrijos institucija arba organas nesiima veiksmų pagal *12 straipsnio* 2 arba 3 dalį, nevyriausybinė organizacija gali pradėti teisminį procesą Teisingumo Teisme pagal atitinkamas Sutarties nuostatas.

V ANTRAŠTINĖ DALIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis
Taikymo priemonės

Prereikus Bendrijos institucijos ir organai savo darbo tvarkos taisykles suderina su šio reglamento nuostatomis. Tokie pataisymai įsigalioja nuo ...*.

* *Šio reglamento įsigaliojimo diena.*

16 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ... *.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

* *Trys mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.*